



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# Universitätsbibliothek Paderborn

## Regia Via Crvcis

Haeften, Benedictus van

Antverpiæ, 1635

Cap. XV. In Crvce, & pro ipsâ agendæ gratiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46093)

## CAPVT XV.

In CRUCE, & pro ipsâ agenda gratia.

In omnibus gratias agite. 1. Tessal. 5, 18.

Non ea quam tribuis CRUX est, sed pignus  
amoris

Cor tibi pro tanto munere reddo lubens.



INI ERAT Staurophila, cum  
Christus iterum sic inquit: Per  
gradus, ô filia, scandendum ad  
culmen: didicisti in CRUCE  
gaudere, nunc, ut proficias, &  
hoc adiungendum, ut gratias Deo non ma-  
gis in prosperis agas, quam in aduersis. Non  
enim fucate gratias est qui inter medias de-  
prehensus calamitates toto pectore gratias agit  
Domino. Nam quid magnum facis, si quando  
in secundis rebus es, laudes Deum, quando in  
diuitijs es, quando nullis vexaris iniurijs? Illud  
est magnificam, si subiecta iniurijs & contume-  
lijs iudicium Dei laudes. Magnum, inquit  
Staurophila, reuera hoc est, non tamen nihil  
esse crediderim in prosperis non ingratum  
esse. Est, inquit Christus, id certe etiam  
aliquid, sed fatendum tamen, minus perfe-  
ctum.

S. Antio-  
chus Hom.  
117.

Ambros.  
in Ps. 118.  
Octon. 10.



In omnibus gratias agite. 1. Theſ. 5, 18.



*Non ea quā tribuis CRVX est, sed pignus amoris.  
Cor tibi pro tanto munere reddo lubens.*



Etum. Nam magnitudo grata mentis in tristibus apparet. Vides, quod si in prosperitate gratias egeris, sycophanta diabolus factum tuum extenuat, & dicit: Num frustra Iob colit Dominum. Cui nimirum in secundis gratias agebat, sed ubi tot calamitatibus pressum audiuit dixisse, *Sit nomen Domini benedictum*, Diabolum prostravit, & maiorem plagam intulit, quam cum possidens miserabatur pauperum. Nam secundis quidem rebus gratias referre Deo, non admodum mirabile: porro cum multus fuerit fluctus, cymbaque circumacta periclitatur; tunc gratias agere magna atque excellens patientiæ & bonæ voluntatis ostensio. Pro beneficijs gratias agere, vel idololatræ ac Gentiles norunt; pro calamitatibus, CRVCIBVS, ac supplicijs, soli Christiani. Summa enim religio est, inter aduersa Deo gratias agere. Et crede, Staurophila, plus valet unum DEO GRATIAS in aduersis, quam sex millia in prosperis.

Chrysoft.  
Serm. de  
Iob & A-  
braham.

Iob. 1, 9.

Chrysoft. I  
Homil. 5.  
de Patient.  
Iob.

Auila tom.  
2. Epist.  
pag. 20.

Vix vquam mihi persuaseram, aiebat Staurophila, pro miserijs & cruciatibus grates refundendas, cum sensibus adeo ista ingrata sint. Multa, inquiebat Christus, sensualitati parum grata, vtilia sunt saluti: quo in genere & hanc gratiarum actionem reponere licet, est enim absconditus in eâ thesaurus, quem ignorant filij huius sæculi. Disce hoc

hoc



Esther 4.  
II.

Ibid. c. 5. 3.

Chrysoft.  
Hom. 4.  
in Epist.  
ad Philem.

Stobæus de  
Legibus  
Serm. 44.

hoc in mysticâ hac figurâ. Lege olim veterat Assuerus, ne *quis non vocatus interius atrium intraret, nisi fortè Rex auream virgam ad eum tetendisset pro signo clementiæ, atque ita posset viuere.* Esther verò contra hoc præceptum ingrediens, cum extendisset Rex virgam auream, *osculata est summitatem virgæ eius.* Sed velum iam amoueamus, vt clarius videas. Quid, quæso, hoc significare censes, nisi quòd præuaricatores homines atria Domini introire prohibeantur, nisi aureâ virgâ eos Deus tetigerit, eamq; fuerint exosculati? Quenam verò hæc virga? nisi CRVX, aduersitas, tribulatio? Vnde autem aurea? nisi quia meis perpeffionibus inaurata? Cur deosculanda? quia à regali manu, à paterno amore, à benignâ Dei voluntate, vt magnum donum porrigitur. *Pro Deo siquidem pati, munus est maioris admirationis, quàm sit reuerà mortuos suscitare, & signa miranda patrare. Nam illinc quidem debitum contrahis, hinc verò debitorem habes Deum.* Dissuauanda igitur CRVX, & cum gratiarû actione toleranda: signum enim est clementiæ, remissionis peccatorum, & quòd tui Deus meminerit. *Apud Persas Regi gratias agebat, qui, quantumuis innocens, ab eo flagellari iussus fuisset, quòd Rex nimirum illius memor fuisset.* Quid facere par est, cum non à Rege terre-



terreno, sed cælesti, qui Rex Regum, & Dominus est dominantium iuberis flagellari, torqueri, vri, secari? Cur non potius has plagas, quæ cæli pretium sunt, venereris, & simplex pro iis gratias agas? Num legisti quid Regius Vates decinerit? *Virga tua, inquit, & baculus tuus, ipsa me consolata sunt. Quasi luculentius diceret: Disciplina tua tamquam virga ad gregem ouium, & tamquam baculus iam ad grandiores filios, & ab animali vitâ ad spiritalem crescentes, ipsa me non afflixaerunt magis, quàm consolata sunt: quia memor es mei. O quid non misericorditer præstatur hominibus à Deo, à quo etiã tribulatio beneficium est! Nam res prospera donum est consolantis: res autem aduersa, donum est admonentis Dei.*

Ad hæc Staurophila: Domine, inuenire est minimè paucos qui *confiteantur tibi* cum benececeris eis. At quotusquisque est qui CRUCE grauat, tribulationibus pressus, ex animo gratias agat? *Quis est, inquam, hic? & laudabimus eum: fecit enim mirabilia in vitâ suâ.* An verò ignoras, inquiebat Christus, fortissimorum heroum exempla, in Ecclesiâ meâ decantatissima? An non sanctissimus Iob in tot ac tam horrendis calamitatibus illud usurpauit: *Sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.*

Laurentius

Psal. 22, 4.

August. in  
Psal. 22.

August.  
Epist. 87.

Psal. 48,  
19.

Eccli. 3, 9.

Iob. 1, 21.



Breuiar.  
Rom.  
Surius in  
Vitâ  
14. Maij.

Ibidem  
11. Febr.

Baron.  
Tom. 2.  
an. 261.  
num. 30.

Pfal. 33, 2.

Gregor.  
Hom 15.  
in Euang.

tius igneo lectulo recumbens, *Affatus*, inquebat, *gratias ago*. Bonifacius Martyr vngulis excarnificatus iubilabat: *Gratias tibi ago Domine Iesu Christe fili Dei*. S. Saturninus durum obiens dolorum agonem, aiebat: *Breuius patior, libenter patior, Gratias ago, nec agere sufficio, Christe da sufferentiam, tibi laus, tibi decus*. Quid D. Cyprianus? cum à Proconsule Galerio interrogatus breuissimè respondisset, recitatâ tandem è tabellâ sententiâ: Thascium Cyprianum gladio animaduerti placet; dixit, *Deo gratias*. Iacobus, qui à supplicio quod tulit, intercifus dictus, membratim mori sustinuit: quoties autem vel articulus digiti, vel iunctura membri præsecabatur, toties ille auditus est dicere, *Deo gratias*. Theodorus æuo Maximiani Cæsaris, laceratis & pertusis iam lateribus vix spirans ampliùs, suum tamen organum animabat, & canebat: *Benedicam Dominum in omni tempore*.

Quid tibi de his videtur Staurophila? Martyrum credo hæc priuilegia, inquebat illa; quos ad fidei confirmationem, & Tyrannorum confusionem Deus peculiariter hac gratiâ exornat. Non Martyres tantum, respondebat Christus, verum etiam ægroti in morbis hunc gratitudinis affectum ostenderunt. *Seruulus ille, à primâ uâ etate vsque ad*



*ad finem vite paralyticus, non stare poterat, nec ad sedendum è lecto surgere, non manum ad os ducere, non se in latus aliud declinare.*

*Hic autem studebat in dolore semper gratias agere, hymnis Deo & laudibus diebus ac noctibus vacare, qui & ipse celeste melos in morte suâ meruit audire. Et B. Clara continuis viginti octo annis, morbo intabescens, assiduè DEO GRATIAS retulit. Quid nunc censes filia? etiâne nulli tibi videntur, aut pauci qui in ærumnis Deo benedicant & gratias agant?*

Fateor, Domine, aiebat illa, incogitantiam meam. Nec ego deinceps hoc sacrificium laudis intermittere decreui, quin potius gratias agam gratia largitori, quia me misericorditer flagellavit: quia iram mihi conuerterit in gratiam, infirmari me volens, ne grauius infirmarer, affligens, ut parceret; prosternens ut erigeret: & quis, Domine, nouit potestatem iræ tuæ? plena est enim miserationibus ira tua; & iudicia tuæ animaduersionis quam temporaliter exerces in tuos, certa sunt pietatis iudicia. Iustorum siquidem animæ in manu Dei sunt: ideo inter delicias & dolores iram Domini, & misericordiam sapientes in flagellis agnoscunt. Et exultauerunt filia Iudæ propter iudicia tua Domine.

Blesens. Epist. 31.

Pf. 89, 11.

Sap. 3, 1.

Pf. 47, 12.

Eia! sic loquere, inquiebat Christus, hoc

Q 2

Chri-



Chrysoft.  
Hom. 8. in  
Epist. ad  
Coloff.

Christianorum idioma est: *Nihil hac lingua sanctius, quæ in aduersis DEO GRATIAS agit. Certè non inferior est lingua Martyrum, utraq; certè pariter coronatur. Nam & aduersus istam instat licitor Deum per maledicentiam negare cogens, instat diabolus argutis cogitationum quæstionibus lacerans, & animi angustijs obtenebrans. Si ergo dolores pertulerit, & gratias egerit, Martyrum coronam sortitur.*

August. in  
Psalm. 77.

*Quid igitur melius, inquebat Staurophila, & animo geramus, & ore promamus, & calamo exprimamus, quàm DEO GRATIAS, hoc nec dici breuius, nec audiri letius, nec intelligi gratius, nec agi fructuosius potest. Nunc profectò meliùs intelligo, quid sibi voluerit Senex quidam in Vitæ Patrum, qui infirmanti discipulo suo dixit: Non contristeris, fili, ex infirmitate vel plagâ corporis tui, summa enim religio est, ut in infirmitate quis agat DEO GRATIAS. Si ferrum es, per ignem aruginem amittis: si verò aurum es, per ignem probatus à magnis ad maiora procedis. Ne anxieris ergo frater; si enim Deus te vult in corpore torqueri, tu qui sis qui moleste feras? Sustine ergo, & roga Deum, ut quæ ipse vult, illa concedat.*

Vitæ PP.  
l. 7. c. 20.  
num. 1. Et  
Ruff. lib. 3.  
in Vit. Pat.  
num. 157.

Optimam monitionem, aiebat Christus, hic Senex suo dedit discipulo, cui etiam subscribo; tibi que, ô filia, eamdem etiam atque etiam commendo. Gratiarum enim actio in

CRV-



CRUCE bonos à malis discriminat, & qualis vnusquisque sit optimè ostendit. Qui campanas fundunt, mallei ictibus earumdem explorant bonitatem, antequam vel benedicantur, vel in excellam turrim attollantur: nisi enim bonum ediderint sonum, reprobantur. Itidem Deus facit, non eleuat electos ad cælum, nisi frequentioribus CRUCIBVS & afflictionibus exercitos, vt probet an firma etiam sit eorum patientia, & quàm gratum edant sonum, qualémve emittant vocem. Pulsauit olim Deus magnam illam campanam Iob Prophetam, & manus Domini tetigit eum. vis nosse quo instrumento? *malleo vniuersa terra*, diabolo inquam. Quis porrò sonus huius campanæ? *Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum.* \* *Quomodo sonuit? quàm suauem sonum dedit? adhuc tunditur datus in potestatem diaboli, vt & caro eius percuteretur. Percussit eum à capite vsque ad pedes graui vulnere, & putrescens vermibus sedebat in stercore.* *Audisti quemadmodum tunsus est, audi nunc quomodo sonet. Si bona suscepimus de manu Domini, mala non sustinebimus? ô sonum fortem! ô sonum dulcem! ô quem non dormientem excitet sonus iste!* Benedicenda, sine dubio, est hæc campana, quæ tam benedictum edit sonum. Hoc scilicet indicium viri boni, viri

Corèn.in  
Clyp.pa-  
tient.lib.1.  
cap.4.

Ierem 50,  
32.

\*August.in  
Psalm. 97.

Iob. 2, 10.

Q 3

erga



Antiochus erga Deum grati. *Contrà cognoscibile quoque  
Hom. 117. indiciuri viri male grati: is enim dum angitur quapiam tribulatione, est querulus, murmure interstrepit, discruciat ob hoc miserè, tuetur causam suam, & excusat innocentiam.*

August.

Tom. 10.

Serm. 111.

de Temp.

Quid plura? Sic sunt boni & mali quomodo si duo vasa sint plena, & vnum habeat putredinem, & aliud aromata pretiosa, vtraque tamen uno ventilabro ventilata. Illud vas, ubi fuerint aromata, odorem desiderabilem, aliud autem fætores intolerabilem reddit. Ita simul boni atque mali indiscretè quidem turbati, sed alto Dei iudicio separati. Quoties aliqua tribulatio in mundum venerit, qui boni sunt, velut vasa sancta, gratias agunt Deo, qui eos castigare dignatur: illi verò qui sunt superbi, luxuriosi, cupidi, blasphemant & murmurant contra Deum, dicentes: O Deus! quid tanti mali fecimus, ut talia patiamur?

